

"האלוקים הרועה אותי מעודי עד היום הזה" [מזו, מט]

כ' הרמב"ן ואל יקשה על מעודי עד היום הזה על מה שנא' בפס' "ויזבח זבחים לאלוקי אביו יצחק" משום שמעודו הנחהו בדרך אמת, אך לא נתייחד לו המידה עד שובו לארץ אבותיו מפני שהיה בחו"ל וגם מפני שהוצרך לנהוג עם לבן בדרך פתלתול ואינו דרך האמת.

וקשה שהרי בתחילת דבריו כ' הרמב"ן "שמעודו הנחהו בדרך אמת" משמע שכל דרכיו היה אמת, א"כ מדוע לאחמ"כ כתב ש"לא נתייחד לו המידה" שמשמע שעדיין לא היה בכל האמת?

ועוד קשה מהי כוונתו "שהוצרך לנהוג עם לבן בדרך פתלתול", הלא כשגזל ממנו לבן את רחל ואמר לו יעקב "למה רימתני" זהו פתלתול?

וכן כשאמר לו "זה לי עשרים שנה בביתך וכו'", או אולי כשאמר לו "כי מיששת את כל כלי" וביאר המדרש רבה שבנוהג שבעולם אדם דר אצל חמיו א"א לו שלא לתנות אפילו כלי אחד, מזלג או צינורא, וכאן אפילו את זה לבן לא מצא, וכי זהו פתלתול?

והלא זוהי תכלית מידת היושר והצדקות של יעקב אבינו ע"ה ומדוע לא נתייחד לו המידה עד בואו אל ארץ אבותיו?

איתא במדרש "תני רשב"י ג' כתרים הם, כתר תורה, כהונה ומלכות, כתר כהונה זכה בו אהרן הכהן, מלכות זכה בו דוד, כתר תורה כל הרוצה וכו'", וצ"ב מה הכוונה זכה בו, הרי אלו מעלות שמשתבחים בהם, ועוד א"כ מדוע א"א שעוד אחרים יזכו בכתר כהונה ומלכות?

ואכן זוהי טענתו של קרח "כי כל העדה כולם קדושים ומדוע תתנשאו על קהל ה'", ומרע"ה השיב לו "בדרכי הגויים ישנם נימוסים הרבה וכמרים הרבה, אנו אין לנו אלא ה' אחד, ארון אחד ומזבח אחד, ואכן קשה מדוע באמת אין יותר?

והנה מצינו שכל האומר מבית חשמונאי אני אינו אלא עבד שכבר נכרתו כולם וכו' הרמב"ן שזהו עונש לחשמונאים שהיו חסידי עליון ואלמלא הם נשתכחה תורה מישראל, ובכ"ז נענשו שארבעת בני חשמונאי נהרגו בחרב אויביהם משום שהשתמשו בכתר של מלכות בית דוד.

בתפילת שמו"ע אומרים "אלוקי אברהם אלוקי יצחק ואלוקי יעקב", ובגמ' סנהדרין כ' ביקש דוד לזכות בתואר "אלוקי דוד" ולא זכה, משרע"ה זכה בתואר "זכרו תורת משה עבדי" אך ב"אלוקי" לא זכה, וצריך להבין אם זכה בתורה מדוע לא זכה ב"אלוקי" וכי מהו המרחק בין התורה לאלוקי, והרי קוב"ה ואורייתא חד הוא.

ויש להמשיל זאת שהנה במקום שמתלמדים לירות למטרה ישנם תמונות של וילות וכדו' ובכל א' מהם ישנה נקודה של מטרה לחץ, והנה מי שיורה מחוץ לתמונה נחמה החוצה, אך אלו שיורים בתוך התמונה ישנם כמה חלקים, אלו שקלעו בתמונה אלא בנקודה של המטרה, לדוגמא מי שקלע ברגל נפתח לו פתח של פרחים ודברים מענינים, ומי שמצליח יותר נפתח לו פתח גדול יותר ודברים מיוחדים יותר וכו', אך מי שהצליח לקלוע למטרה עצמה מתגלים לו מחמדי תבל אשר עין לא ראתה כמותם, ורק אותו אחד אשר קלע למטרה הוא לבדו זוכה לכל זאת, כי הוא היחידי אשר קלע למטרה.

וכך גם בעבודת ה' המטרה היא לקלוע בדיוק לנקודה, אכן גם מי שמצליח לקלוע סמוך למטרה ג"כ משיג כל מיני השגות נשגבות כפי התקרבותו לנקודה.

אהרן זכה וקלע בדיוק לנקודה וקיבל כתר כהונה, דוד זכה בכתר מלכות כי הוא כיוון למטרה זכה בה, אברהם יצחק ויעקב כיוונו לנקודה של "אלוקי", אברהם קיבל את ה"חסד", יצחק "פחד", ויעקב "תתן אמת ליעקב", וזהו הביאור "לא נתייחד לו המידה" אע"פ שהיה במידת האמת מ"מ עדיין לא קלע לנקודה.

הגמ' בעירובין מספרת על תלמיד שהיה מטהר את השרץ בק"נ טעמים, אכן ה' לו 150 סיבות נכונות לטהר, אך הנקודה האמיתית היא שהוא שרץ, ושרץ טמא בתורת, ויעקב אבינו רק בהגיעו לארץ אבותיו, ארץ ישראל קלע לנקודה זו.

וזהו הביאור במאמר "כל הדין דין אמת לאמיתו כאילו נעשה שותף להקב"ה שחזמו אמת", "דין לאמיתו" - משום שדין אמת עדיין יתכן שלא קלע לנקודה, אלא דוקא "לאמיתו" שיקלע לנקודת האמת.

ולפי"ז מובן חטאיהם של הגדולים, שהרי לא יתכן לומר שטעו וחטאו, אלא שהם לא כיוונו בדיוק לנקודה ובדרגתם זהו חטא.

וזהו סוד גדול בעבודת ה', כי יש ענין של נקודה וכל העבודה היא לקלוע לתוך הנקודה והוא הזוכה באמת ואשרי לו. "ויהי מקץ" — כאשר מגיע קצו של אדם ואליו

ליתן דין וחשבון בעולם העליון, אזי "שנתים ימים" — שנים הרבה נחשבות לימים מספר, כי מובאים בחשבון רק הימים שבהם עשה ופעל משהו בתורה בתורה וביהדות. וממילא "ופרעה" — מתגלה (מלשון "פרעה אהרן"), כי "חולם" — שכל החיים עלי אדמות לא היו אלא חלום...

יזעלית עמודי זוסד ואמת

ראשי תיבות של "אמת" הם: ארון, מיטה, תכריכים — זהו החסד הנעשה למתים.

הנה בנך יוסף בא אליך ויתחזק ישראל וישב על המטה [בזו, ב]

הגמ' בנדרים [לט] אומרת שכל המבקר את החולה והוא בן גילו, נוטל אחד מששים מחליו, והנה יוסף היה בן גילו של יעקב — "כל מה שאירע ליעקב אירע ליוסף" [רש"י לז, ב].

והנה "המטה" בגימ' 59, לרמז שכשבא יוסף לבקר את אביו החולה, הופחתה המילה באחד מששים ונשאר רק 59 ממחלתו, ולכן "ויתחזק ישראל וישב על המטה" - יעקב התחזק וישב.

לעומת זאת, המילה "הנה" בגימ' לששים. משום שקודם היה "הנה אביך חולה".

ויברך את יוסף ויאמר [בזו, טו]

קשה הרי הוא בירך את בניו של יוסף ולא את יוסף עצמו?

אלא, שאין ברכה יותר גדולה לאבא מאשר הברכה, שיהיו בניו טובים ומוכשרים. וממילא "יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבותי" — הרי זוהי הברכה הגדולה ביותר בשביל יוסף עצמו...

